

Posudek školitele na bakalářskou diplomovou práci Jiřího Richty – Využití metod vizuálního sledování vývoje ichtyofauny hydricky rekultivovaných důlních jam – modelový příklad jezera Chabařovice

Práce má celkem 31 stran, z toho 25 stran textu, 4 tabulky a 7 obrázků.

Předložená bakalářská práce vznikla v návaznosti na aktivity pracovníků skupiny Ekologie ryb – FishEcU, Hydrobiologického ústavu Biologického centra AV ČR, sledujících a biomanipulativními zásahy usměrňujících procesy formování rybích obsádek zatápěných zbytkových jam po povrchové těžbě hnědého uhlí. Důležitou podmínkou úspěšného formování rybích obsádek je znalost stavu v jakém se nachází a odhad jejich budoucího vývoje. Vzhledem ke skutečnosti, že realizace obsádek se řeší doplněním druhového společenstva vysazováním, je používání klasických metod odhadu, založených na invazivních postupech způsobujících ztráty, minimálně kontraproduktivní, navíc vzhledem k vývoji environmentálního chápání společnosti i stále méně společensky únosné, a tudíž hledání a zdokonalování metod neinvazivního průzkumu lze chápat jakožto velmi aktuální problematiku.

Cílem bakalářské práce Jiřího Richty bylo provést literární rešerši problematiky vizuálního sledování rybích společenstev a navrhnout nejvhodnější způsoby sledování, které by byly testovány v podmínkách zatápěné důlní jámy Chabařovice a konfrontovány s metodami klasického ichtyologického sledování (převážně odlovy tenatními sítěmi). Hlavní zřetel měl být kladen na odhalení metodických nedostatků jednotlivých postupů, jejich možné odstranění a následné standardizování metody dávající nejreprezentativnější výsledky ve specifických podmínkách důlních jezer.

Autor práce vycházel při zpracování literární rešerše z 57 literárních zdrojů, přičemž vedle zpráv, abstraktů z konferencí a kapitol z knih, využil i 28 článků z vědeckých periodik. Kromě práce s literaturou se pak pokusil zhodnotit i dosavadní výsledky nashromážděné během vizuálních průzkumů jezera Chabařovice v letech 2007 až 2009. Pro korektnost je třeba dodat, že tato data byla získána převážně pracovníky FishEcU a autor práce se účastnil sběru ichtyologických dat na jezeře Chabařovice jen v posledním ze tří uváděných let. Vedle toho se Jiří Richta zapojil i do rutinní práce při komplexních průzkumech prováděných pracovníky FishEcU i na jiných jezerech a nádržích s cílem získat praktické znalosti o standardních metodách komplexního ichtyologického průzkumu velkých vodních těles.

Jako každé prvotně, lze práci vytýkat celou řadu formálních nedostatků, bohužel v tomto případě spíše v míře větší než malé. Práci je na škodu zejména autorův velmi strohý literární styl. Naprostá většina myšlenek je pouze naznačena, přičemž význam mnohých vět zůstává i po několikerém čtení obestřen rouškou tajemství. Čtivosti by velmi prospělo, kdyby zvláště rešeršní pasáže o jednotlivých vizuálních metodách byly podrobnější a jednotlivé metodické postupy byly pro lepší názornost demonstrovány na praktických příkladech. Obávám se, že ačkoliv se autor snažil naplnit význam úsloví „Méně znamená více!“, zde bohužel nejspíš nechtěně spěje k potvrzení významu úsloví „Kdo šetří, má za tři!“ Celkově je z práce více než zřejmé, že vznikala za značného časového tlaku. Jako školitel nekvituji s nadšením, že po letmém nástřelu myšlenkových postupů, které jsem spatřil dva týdny před termínem odevzdání práce, jsem finální verzi mohl listovat až po jejím odevzdání. Slabou útěchou budiž možný autorův pokus o projev samostatnosti. Snad ne zcela utopisticky doufám, že o navazující magisterské práci, respektive o její psané podobě, se budeme bavit měsíce a měsíce před vlastním termínem jejího odevzdání. I přes nastíněné nedostatky si myslím, že práce splňuje veškeré požadavky Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity na bakalářskou diplomovou práci a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích, 28. 5. 2010

RNDr. Jiří Peterka PhD.